DZIAŁ XVIII
RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)" wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.), który zastąpił obowiązujący do 31 VIII 2014 r. „Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)". Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych. W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Grupowanie danych według podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

5. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek **„szarej gospodarki"** oraz działalności nielegalnej. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy

CHAPTER XVIII
REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. ***Regional accounts*** *were compiled according to the principles of the European System of Accounts (ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013) which replaced the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995), applied up to 31 VIII 2014.The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.*

2. ***Gross domestic product (GDP)*** *presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.*

In calculations of gross domestic product volume indices, current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added (GVA) *measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.*

4. *Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the* ***local kind-of-activity unit method****, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

5.*The estimation of the* ***"hidden economy"*** *and illegal activity is included in the regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production for registered economic entities employing up to 9*

prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach działalności nielegalnej ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług prostytucji przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

5. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2011 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu wdrożenia Metodologii ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych i poszerzenia zakresu danych administracyjnych zastosowanych w obliczeniach.

Kluczowe zmiany wprowadzone przez ESA 2010 mające wpływ na kategorie obliczane w rachunkach regionalnych dotyczą:

1) rejestrowania w nakładach brutto na środki trwałe, a nie w zużyciu pośrednim, wydatków na prace badawczo-rozwojowe i wydatków na małe narzędzia we wszystkich sektorach instytucjonalnych oraz wydatków na systemy uzbrojenia w sektorze instytucji rządowych
   i samorządowych,
2) uwzględnienia w nadwyżce operacyjnej brutto wyceny produkcji na własne cele finalne dla producentów rynkowych,
3) alokacji części produkcji globalnej banku centralnego – Narodowego Banku Polskiego, tj. prowizji i opłat, z sektora instytucji finansowych do zużycia pośredniego pozostałych sektorów instytucjonalnych,
4) uszczegółowienia kryteriów klasyfikacji jednostek publicznych do sektora instytucji rządowych i samorządowych,
5) uwzględnienia szacunku produkcji globalnej jednostek pomocniczych.

Kluczowe zmiany wynikające z zaleceń Komisji Europejskiej dotyczą:

1) doprecyzowania metody obliczania produkcji globalnej sektora instytucji rządowych
   i samorządowych, sektora instytucji finansowych (zakłady ubezpieczeń i otwarte fundusze emerytalne – OFE) oraz sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych,

persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work primarily within the service activity (including people providing sexual services).

Within illegal activities there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trade of drugs as well as smuggling of cigarettes.

***5.** Data from the regional accounts for the years 2010-2011 were changed in relation to previously published data on account of implementing the ESA 2010 methodology, applying the European Commission's recommendations as well as updating source data and extending the range of administrative data applied in the calculations.*

Key changes introduced by the ESA 2010,
influencing categories compiled in the regional accounts concern:

1) *registration in the gross fixed capital formation, not in the intermediate consumption, of research and development expenditure and small tools expenditure in all institutional sectors and weapon systems expenditure in the general government sector,*
2) *inclusion of the valuation of the output for own final use for market producers in the gross operating surplus,allocation of part of the output of the central bank – the National Bank of Poland, i.e., commission and fee, from the financial corporations sector to the intermediate consumption of other institutional sectors,*
3) *clarification of classification criteria of public units to the general government sector,*
4) *inclusion of estimate of the ancillary units' output.*

Key changes resulting from the European Commission's recommendations concern:

1) *clarification of methods of calculating output of the general government sector, the financial corporations sector (insurance companies, open pension funds) and the non-profit institutions serving households sector,*

2) uwzględnienia działalności nielegalnej w zakresie prostytucji (działalność sutenerska), produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

6. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Wdrożenie Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej – ESA 2010 do polskich rachunków narodowych. Zmiany metodologiczne oraz ich wpływ na główne agregaty makroekonomiczne" z dnia 29 IX 2014 r., dostępnej na stronie http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/.

7. Dane na 1 mieszkańca za lata 2010-2012 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

8. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto − Rachunki regionalne w 2012 r.".

2) including illegal activity in the scope of prostitution (pimp's activity), production and trade of drugs and smuggling of cigarettes.

6. *Detailed description of the changes, implemented in the national accounts, can be found in the CSO news release „Wdrożenie Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej – ESA 2010 do polskich rachunków narodowych. Zmiany metodologiczne oraz ich wpływ na główne agregaty makroekonomiczne" of 29 IX 2014, available at http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/.*

7. *Data per capita for the years 2010-2012 were calculated on the basis of the number of population which included the results of the National Population and Housing Census 2011.*

8. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication "Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2012".*

TABL. 1/182/. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M w mln zł	**36436***	**39052**	**41104**	***T O T A L in mln zl***
Województwo = 100	29,7*	29,1	29,7	*Voivodship = 100*
Polska = 100	2,5*	2,5	2,5	*Poland = 100*
Rok poprzedni = 100	.	107,2	105,3	*Previous year = 100*
Na 1 mieszkańca w zł	**57811***	**61929**	**65103**	***Per capita in zl***
Województwo = 100	137,6*	134,7	137,2	*Voivodship = 100*
Polska = 100	154,9*	153,6	155,2	*Poland = 100*
Rok poprzedni = 100	.	107,1	105,1	*Previous year = 100*

TABL. 2/183/. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2011	2012
	W MLN ZŁ *IN MLN ZL*		
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**32090***	**34327**	**36423**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	15*	18	18
Przemysł *Industry*	5129*	5180	5567
Budownictwo *Construction*	2896*	2955	3114
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia[Δ]; informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ]; transportation and storage; accommodation and catering[Δ]; information and communication*	9957*	10775	11947
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Financial and insurance activities; real estate activities*	3943*	4567	4169
Pozostałe usługi *Other services*	10149*	10833	11608

TABL. 2/183/. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (dok.)**
GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2011	2012
POLSKA = 100 *POLAND = 100*			
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**2,5***	**2,5**	**2,5**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	0,0*	0,0	0,0
Przemysł *Industry*	1,6*	1,5	1,5
Budownictwo *Construction*	2,8*	2,6	2,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia[Δ]; informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ]; transportation and storage; accommodation and catering[Δ]; information and communication*	2,7*	2,8	2,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Financial and insurance activities; real estate activities*	3,3*	3,5	3,3
Pozostałe usługi *Other services*	3,2*	3,3	3,3
WOJEWÓDZTWO = 100 *VOIVODSHIP = 100*			
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**29,7***	**29,1**	**29,7**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	0,9*	0,9	0,9
Przemysł *Industry*	13,3*	11,9	12,5
Budownictwo *Construction*	34,8*	34,1	35,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia[Δ]; informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ]; transportation and storage; accommodation and catering[Δ]; information and communication*	39,1*	39,8	40,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Financial and insurance activities; real estate activities*	42,4*	45,0	43,8
Pozostałe usługi *Other services*	40,9*	40,9	41,2